

SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIAI

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
GRAFINĖ DALIS

DVIRAČIŲ TAKŲ ĮRENGIMO VISAGINO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE SPECIALUSIS PLANAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. ĮVADINIAI DUOMENYS

1.1. Teritorijų planavimo dokumento lygmuo – savivaldybės (rajono)

1.2. Specialiojo plano rengimo pagrindas – Visagino savivaldybės administracijos 2009-12-30 įsakymas Nr. IV-959 “Dėl dviračių takų Visagino savivaldybės teritorijoje specialiojo plano rengimo ir planavimo tikslo ir uždavinių patvirtinimo”

1.3. Planavimo organizatorius – Visagino rajono savivaldybės administracijos direktorius, Parko g. 14, LT-31139 Visaginas, tel.: (8 386) 60246, faks.: (8 386) 31286, el. p. visaginas@visaginas.lt

1.4. Planavimo objektas – Dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialusis planas

1.5. Planuojamos teritorijos adresas – Visagino savivaldybės teritorija

1.6. Planuojamos teritorijos plotas ~5842 ha (iš jo 896 ha Visagino miesto teritorijos plotas)

1.7. Specialiojo plano tikslai ir uždaviniai

1.7.1. Planavimo tikslas – suformuoti Visagino savivaldybės dviračių takų sistemą ir jos vystymo koncepciją.

1.7.2. Planavimo uždaviniai:

- Formuoti dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros sistemą, nustatyti plėtojimo kryptis, prioritetus, įgyvendinimo etapus ir priemones, siekiant sukurti racionalų turizmo paslaugų objektų tinklą, šių paslaugų struktūrą ir įvairovę, racionaliai naudoti, atkurti ir gausinti turizmo ir rekreacijos išteklius;
- Sudaryti sąlygas plėtoti turizmo paslaugas ir viešąją turizmo infrastruktūrą, planuoti (rezervuoti) tikslinio naudojimo teritorijas dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros objektams statyti;
- Nustatyti dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros teritorijų tvarkymo ir apsaugos reglamentus ir numatyti įrengti reikalingą rekreacinę infrastruktūrą;
- Patenkinti visuomenės poreikius ir suderinti valstybės, savivaldybių, įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus plėtojant turizmo paslaugas, saugant turizmo ir rekreacijos išteklius ir užtikrinant darnią teritorijų plėtrą;
- Gerinti investicinę aplinką, skatinti investicijas plėtoti turizmo ir rekreacinę veiklą.

1.8. Specialiojo plano rengimo proceso etapai ir darbai:

- Parengiamasis etapas;
- Rengimo etapas:
 - Esamos būklės analizės stadija;

- koncepcijos rengimo stadija (šiam etape parengiamas Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentas);
- sprendinių konkretizavimo stadija;
- Sprendinių poveikio vertinimo etapas;
- Baigiamasis etapas.

1.9. Privalomi specialiojo plano rengimo dokumentai

- Planavimo sąlygų sąvadas specialiojo planavimo dokumentui rengti 2010-03-02 Nr. (8.56)-PLS-1
- LR AM Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento 2010-01-18 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentams rengti Nr. S/tp-8;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Utenos teritorinio padalinio 2010-01-11 raštas Nr. 24-10;
- AB "Lietuvos geležinkeliai" 2010-01-14 planavimo sąlygos Nr. 2-177;
- VĮ "Utenos regiono keliai" 2010-01-11 planavimo sąlygos Nr. US-3;
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2010-01-20 planavimo sąlygos Nr. PS-32;
- Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos 2010-01-08 planavimo sąlygos Nr. (21)-14-72;
- Utenos apskrities viršininko administracijos 2010-01-07 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentams rengti Nr. SP10-01;
- VĮ "Visagino energija" 2010-01-13 planavimo sąlygos Nr. (1.9)-6S-13;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM PGT Visagino miesto ir Ignalinos AE apsaugai sąlygos 2010-01-12 Nr. 4-45;
- Utenos visuomenės sveikatos centro Zarasų skyriaus 2010-01-07 planavimo sąlygos Nr. 13V16-1.

1.10. Privaloma vadovautis:

- LR turizmo įstatymu;
- LR Teritorijų planavimo įstatymu (Žin. 1995, Nr.107-2391; 2006, Nr.66-2429; 2009, Nr. 159-7205);
- LR saugomų teritorijų įstatymu;
- LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu Nr. X-258 (Žin., 2005-07-12, Nr. 84-3105);
- LR ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004-06-17 įsak. Nr. 4-246/D1-341 "Dėl turizmo ir rekreacijos schemų ir planų (projektų) rengimo taisyklių patvirtinimo";
- Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais, patvirtintais LR aplinkos ministro 2004-01-20 įsak. Nr. D1-35;
- Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2004-08-27 įsak. Nr. D1-456;
- Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR vyriausybės 2004-08-18 nut. Nr. 967;
- LR teritorijos bendruoju planu, patvirtintu LR Seimo 2002-10-29 nutarimu Nr. IX-1154;
- Utenos regiono plėtros planu 2004-2010 (Utenos regiono plėtros tarybos 2003-12-16 sprendimas Nr. 9 "Dėl Utenos regiono plėtros plano");

- Ignalinos AE regiono plėtros planu (Ignalinos AE regiono plėtros tarybos 2004-04-27 sprendimas Nr. 6 “Dėl Ignalinos AE regiono plėtros plano patvirtinimo”);
- Visagino savivaldybės strateginiu 2010-2012 m. veiklos planu;
- Ignalinos AE regiono 2005-2013 m. infrastruktūros plėtros planu (Ignalinos AE regiono plėtros tarybos 2005-03-30 sprendimas Nr. TS-3);
- Visagino savivaldybės bendruoju planu (rengiamas);
- Visagino miesto bendruoju planu (patvirtintas 2011-02-17 Nr. TS-14);
- Visagino savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (LR Vyriausybės 1997-10-23 nutarimo Nr. 1154 2 priedas, LR vyriausybės 2010-05-12 nutarimo Nr. 542 redakcija);
- Visagino savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms planas (LR Vyriausybės 2002-10-21 nutarimu Nr. 1651 (LR Vyriausybės 2009-12-23 nutarimo Nr. 1811 redakcija))
- LR Miškų įstatymu (nauja redakcija 2011-06-16, įst. Nr. XI-1448, Žin., 2011, Nr. 74-3548, galioja nuo 2011-07-01);
- Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis (Žin., 1992, Nr. 22-652; su vėlesniais pakeitimais);
- Teritorijų planavimo dokumentų svarstymo su visuomene nuostatais (Žin., 1996, Nr. 90-2099; Žin. 2007, 33-1190);
- Teritorijų planavimą reglamentuojančiais įstatymais, norminiais (teisės) aktais ir kitais metodiniais nurodymais;
- KTR 1.01:2008 “Automobilių keliai”;
- LR Vyriausybės 2007-05-30 nutarimu Nr. 548 “Dėl pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų bei LR gyvenamųjų vietovių, priskirtų pasienio ruožui, sąrašo patvirtinimo” (Žin., 2007 Nr. 66-2559);
- LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atvejų atlikimo taisyklės” (Žin., 2004, Nr. 109-4091);

Atsižvelgti į:

- Esamų dviračių takų rekonstrukcijos ir naujai numatomų įrengti Visagino miesto teritorijoje techninį projektą;
- Dviračių takų įrengimo Jaunystės g. teritorijoje techninį projektą;
- Sporto ir aktyvaus poilsio zonos sukūrimo Visagino ežero pakrantėje projektinius pasiūlymus;
- Dviračių maršrutą Nr. 26 “Visagino kelias”.

1.11. Projekto rengėjas

UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“, Universiteto g. 4, LT-01122, Vilnius
 Projekto vadovė – Marija Nemunienė (AM atest. Nr. A976, KPD atest. Nr. 1905, 1050)
 PDV – Giedrė Miknevičienė (AM atest. Nr. A046, KPD atest. Nr. 1379)

2. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

2.1. Informacija apie plano įgyvendinimo vietą

Planuojama Visagino savivaldybės teritorija ~5842 ha, iš jo 896 ha Visagino miesto teritorijos plotas. Planuojama teritorija šiaurinėje pusėje ribojasi su Zarasų raj. savivaldybe, pietinėje dalyje - su Ignalinos raj. savivaldybe. Šiaurės rytų pusėje – Drūkšių ežeras, kuriuo praeina valstybės riba su Baltarusijos Respublika.

1 pav. Planuojama teritorija - Visagino savivaldybė

2.2. Žemėvalda

Specialusis planas rengiamas savivaldybės teritorijoje, dviračių takai vedami valstybinėje žemėje, nuosavybės teise priklausančia Lietuvos Respublikai, a.k. 111105555.

2.3. Esama būklė

Tarptautinės dviračių turizmo trasos (Eurovelas 11) aplenkia Visagino savivaldybės teritoriją. Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas taip pat neįtraukė Visagino savivaldybės į Nacionalinių trasų sistemą (žiūr. priedą “Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas” Utenos apskrities specialiojo plano brėžinį).

Visagino savivaldybės dviračių takų infrastruktūra yra pasenusi, ji nebuvo renovuojama nuo miesto statybos laikų. Trasos nėra įrengtos, nėra ženklinimo, informacinių stulpų. 2007 m. įgyvendinant ES lėšomis finansuojamą projektą, miško teritorijoje prie Visagino ežero, buvo įrengta poilsio infrastruktūra, tame tarpe atokvėpio aikštelės dviratininkams su informaciniais stulpais bei žemėlapiais. Dabar dalis jų išardyta ir sugadinta. Yra parengti keli dviračių takų įrengimo techniniai projektai: “Dviračių takų įrengimas Jaunystės g. teritorijoje”, Sporto ir aktyvaus poilsio zonos sukūrimo Visagino ežero pakrantėje projektinius pasiūlymus. Trūksta poilsiaviečių, atokvėpio vietų. Nepastatyti informaciniai stendai su teritorijos ir trasų žemėlapiais.

Visagino savivaldybė neturi didelių turizmo išteklių, nėra daug lankytinų objektų (žiūr. lentelę „Lankytinos vietos“) ir kultūros paveldo objektų (žiūr. sk. 2.6), neišplėtotas turizmo sektorius, trūksta paslaugų (žiūr. lentelės „Apgyvendinimas“, „Maitinimas“), tame tarpe keliaujantiems dviračiais. Socialinė aplinka santykinai saugi.

Visagino savivaldybės teritorijoje santykinai nedaug rekreacijai tinkamų miškų, vaizdingų vietų, pagrindinės poilsio vietos koncentruojasi prie Visagino ežero. Estetiniu bei funkcinio požiūriu patrauklūs ež. Baltas, ež. Gulbinis, ež. Eglinis, bet dviračių takai link jų neveda, todėl galima teigti, kad Visagine neišnaudotas net ir turimas rekreacinis potencialas.

Dviračiai – patogi, ekologiška ir ekonomiška nedidelių miestų gyventojų susisiekimo priemonė, vykstant nedideliais atstumais į darbo vietas, prekybos ir laisvalaikio centrus. Todėl nepakankamai išplėtotas dviračių takų sistema sukelia nepatogumus Visagino savivaldybės gyventojams.

2.4. Saugomos teritorijos

Visagino savivaldybės ribose nėra gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių konservacinės apsaugos prioriteto teritorijų, tame tarpe nėra įsteigtų vietinio lygmens savivaldybės saugomų draustinių ar gamtinio kraštovaizdžio objektų.

„Artimiausios saugomos teritorijos yra:

- *Smalvos kraštovaizdžio draustinis (Ignalinos ir Zarasų raj. sav.), ribojasi su Visagino savivaldybe jos vakarinėje dalyje.*
- *Smalvos hidrografinis draustinis (Zarasų raj. sav.), yra į šiaurę nuo Visagino savivaldybės teritorijos.”*

Visagino savivaldybės bendrajame plane ir patvirtintame Visagino miesto bendrajame plane nėra pasiūlymų dėl naujų saugomų teritorijų ar objektų steigimo.

2.4. „Natura 2000“ teritorijos

Bendrają šalies teritorijos biologinės įvairovės (genetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina speciali pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų sistema bei su ja koordinuojamas ir jai subordinuojamas pagal Europos Sąjungos paukščių (EEC 79/409) ir buveinių (EEC 92/43) direktyvas pradėtas formuoti europinę biologinę svarbą turinčių *Natura 2000* teritorijų tinklas.

Visagino savivaldybės ribose nėra nustatytų europinę biologinę svarbą turinčių buveinių ar paukščių apsaugai svarbių *Natura 2000* teritorijų.

„Artimiausios biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu svarbios teritorijos:

- *Drūkšių ežeras (Zarasų ir Ignalinos raj. sav.). Tai paukščių ir buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurioje aptinkama europinės svarbos saugoma paukščių rūšis didieji bauriai (Žin., 2006, Nr. 92-3635) bei laukinės gyvūnijos rūšis - ūdra (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Tiesiogiai ribojasi su savivaldybe jos šiaurėje ir šiaurės rytinėje dalyje (riba praeina Drūkšių ežero kranto linija).*
- *Smalvos ir Smalvykščio ežerai ir pelkės (Zarasų ir Ignalinos raj. sav.). Tai buveinių apsaugai svarbi teritorija. Saugomos šios natūralios, EB svarbos, gamtinės buveinės - ežerai su menturdumblių bendrijomis, natūralūs distrofiniai ežerai, tarpinės pelkės*

ir liūnai, žemapelkės su šakotąja ratainyte, šarmingos žemapelkės, vakarų taioga, pelkėti lapuočių miškai, pelkiniai miškai ir rūšys – dvilypis purvuolis, žvilgančioji rietūnė (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Buveinių apsaugai svarbi teritorija tiesiogiai ribojasis su savivaldybe jos vakarinėje dalyje.

- Smalvos šlapžemių kompleksas (Zarasų raj. sav.). Tai paukščių ir buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurioje aptinkama europinės svarbos saugoma paukščių rūšis – juodosios žuvėdros (Žin., 2006, Nr. 92-3635), saugoma EB svarbos rūšis – ūdra (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Buveinių ir paukščių apsaugai svarbi teritorija yra į šiaurę nuo Visagino savivaldybės, jos ribos sutampa su patvirtintomis Smalvos hidrografinio draustinio ribomis.”

2.5. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Kiti kodai
17156	Čeberakų, Pasamanės piliakalnis, vad. Bažnyčiakalniu	Visagino sav., Čeberakų k.	1998-1230	A1537 AR1891
31084	Grikiniškės senovės gyvenvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31085	Grikiniškės senovės gyvenvietė II	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31086	Grikiniškės senovės gyvenvietė III	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
13006	Lapušiškės, Sausalio pilkapynas, vad. Žuvėdų kapai	Visagino sav., Lapušiškės k.	1993-03-18	A1516, AR1520
31089	Petriškės piliakalnis	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31087	Petriškės senovės gyvenvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31088	Petriškės senovės gyvenvietė II	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31275	Stabatiškės dvarvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-06-20	
21514	Lapušiškių kalnas	Ignalinos r. sav.	2001-01-10	

2.6. TURIZMO PASLAUGOS IR LANKYTINI OBJEKTAI

Visa reikalinga informacija Visagino savivaldybės svečiams, tame tarpe atvykstantiems dviračiais, suteikiama VšĮ “Visagino turizmo vystymo centras”, Veteranų g. 9, Visagine.

Lankytini objektai:

Lankytinas objektas	Adresas
Visagino miestas	Visagino miestas
Miesto simbolis	
Paminklinis miesto akmuo	
II-ojo pasaulinio karo aukų kapas Taikos pr. ir Kosmoso g. sankryžoje	
Visagino Šv. apaštalo Pauliaus parapijos bažnyčia	
Visagino stačiatikių parapijos Šv. Panteleimono	Santarvės g. 1, Visaginas
	Taikos pr. 4, Visaginas

cerkvė	
Visagino stačiatikių parapijos Jono Krikštytojo gimimo cerkvė	Sedulinos al. 73A, Visaginas
Žirgynas	Taikos pr. 36-9, Visaginas
IAE informacijos centras	Drūkšinių k., Visaginas
Akvariumų salonas-muziejus	Jaunystės g. 21, Visaginas
Etnografijos ir mokyklos istorijos muziejus	Taikos pr. 21, Visaginas
Magūnų kaimo kapinaitės ir koplyčia	Magūnų k., Visaginas
Kalviškių kaimo kryžius Vytauto didžiojo 500-osioms mirties metinėms paminėti	Kalviškių k., Visagino

Apgyvendinimas:

Pavadinimas	Adresas
“Aukštaitija”	Veteranų g. 9, Visaginas
“Gabriela”	Jaunystės g. 21, Visaginas
“Idilė”	Energetikų g. 5-1, Visaginas
UAB “Visagino komunalininkas”	Kosmoso g. 28, Visaginas
Biudžetinė įstaiga Visagino sporto centras	Kosmoso g. 28A, Visaginas

Maitinimo įstaigos:

Pavadinimas	Adresas
Kavinė “Aukštaitija”	Veteranų g. 9, Visaginas
Galinos kavinė	Vilties g. 16, Visaginas
Restoranas “Magelita”	Jaunystės g. 21, Visaginas
R. Jelisejevos individuali įmonė	Draugystės g. 23-88, Visaginas
Kampelis, alaus baras	Festivalio g. 2, Visaginas
Namų fabriko valda	Veteranų g. 2, Visaginas
Kavinė “Perlas”	Vilties g. 1, Visaginas
Kavinė “Prie fontano”	Sedulinos al. 5A, Visaginas
Restoranas picerija “Trečias blokas”	Veteranų g. 2, Visaginas
Restoranas “Troika”	Festivalio g. 2, Visaginas
Kavinė “Užeik”	Taikos pr. 72 A, Visaginas
Kavinė “Idilė”	Energetikų g. 5, Visaginas
Kavinė “Rytai”	Draugystės g. 29/31, Visaginas
Kavinė “Vilkaragis”	Taikos pr. 80A, Visaginas
Visatex valgykla	Taikos pr. 25, Visaginas
Kavinė “Kilikia”	Parko g. 7, Visaginas
Restoranas “Gabriela”	Jaunystės g. 21, Visaginas

2.7. SPECIALIOJO PLANO SĄSAJA SU KITAIS PLANAIS AR PROGRAMOMIS

2.7.1. Eurovelas 11, Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas

Tarptautinės dviračių turizmo trasos (Eurovelas 11) aplenkia Visagino savivaldybės teritoriją.

Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas taip pat neįtraukė Visagino savivaldybės į Nacionalinių trasų sistemą (žiūr. priedą „Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas“ Utenos apskrities specialiojo plano brėžinį).

Per Visagino savivaldybės teritoriją numatyta trasa LT3. LT3 pažymėta specialiojo plano esamos būklės analizės brėžinyje. LT3 į Visagino savivaldybės teritoriją įsijungia ties Kalviškių km., vedama greta rajoninės reikšmės kelio 1417, kerta Visagino miestą ir į Zarasų savivaldybę tiesiama greta rajoninės reikšmės kelio 6312 (trasos LT3 schemą žiūr. priede). LT3 pagal reikšmę atitinka tarptautinės trasos lygį – kerta Lietuvos - Latvijos sieną ir toliau tęsimas kaip LV3.

2.7.2. Visagino savivaldybės bendrasis planas

Dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialusis planas parengtas vadovaujantis Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendiniais.

Visagino savivaldybės bendrojo plano skyriuje 9.3. „Turizmo maršrutai ir svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai“ numatytos dviračių ir pėsčiųjų trasos:

- Rajoninė dviračių trasa: Ignalina–Vidiškės–Naujasis Daugėliškis–Rimšė–Visaginas;
- Lokalinė dviračių ir pėsčiųjų trasa aplink Visagino ežerą.

Išskirti svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai:

Atrankos kriterijus	Lankytinas objektas
Urbanistinis objektas	Visagino miestas
Progresyvių technologijų objektas	Atominė elektrinė
Muziejus	Akvariumas

Visagino savivaldybės bendrajame plane numatyti svarbiausi rekreacinės paskirties objektai.

Tai:

- intensyvaus pritaikymo rekreacinio funkcinio prioriteto zonos. Rekreacinės paskirties kapitalinių statinių ir turizmo infrastruktūros objektai: sveikatingumo, fizinės kultūros, maitinimo, kempingų, pramogų ir paslaugų objektai.
- neurbanizuotos rekreacijos formos ir su jomis susijusios infrastruktūros plėtojimas: informacinė infrastruktūra, paplūdimiai, stovyklavietės, apžvalgos aikštelės, atokvėpio aikštelės, poilsio vietos ir kt.
- atskiri objektai, kaip antai kaimo sodybos, vienkiemiai, kultūros paveldo objektai.

„Nustatyta, kad turizmo aptarnavimo centro funkcijas gali vykdyti viena gyvenamoji vietovė – Visagino miestas. Pagal rekreacijos aptarnavimo lygmenį Visaginas atliks lokalinio lygmens aptarnavimo centro funkcijas, kuriame bus teikiamos kelionės organizavimo, turizmo informacijos, apgyvendinimo, vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos“.

Visagino savivaldybės bendrojo plano skyriuje 9.2 Rekreaciniai arealai ir jų teritorijų plėtojimas išskirti du skirtingi rekreaciniai arealai:

- Visagino. Gana mažas rekreacinio arealo resursinis potencialas;
- Karlių. Mažas rekreacinio arealo resursinis potencialas.

Visagino areale numatytos 2 intensyvaus panaudojimo rekreacinio prioriteto teritorijos:

- Sporto ir aktyvaus poilsio zona prie Visagino ežero, greta esamo stadiono ir irklavimo bazės;
- prie Balto ežero (esamų poilsiaviečių teritorija).

Visagino areale numatytos kelios ekstensyvaus panaudojimo rekreacinio prioriteto teritorijos, numatyti paplūdimiai, valčių, baidarių prieplaukos, apžvalgos aikštelės.

Rengiant specialųjį planą priimta bendrojo plano nuostata, kad *“estetiniu bei funkciniu požiūriu rekreacijai patrauklūs bei tinkami keturi Visagino savivaldybės ežerai: ež. Visaginas, ež. Baltas, ež. Gulbinis, ež. Eglinis. Kiti savivaldybėje esantys vandens telkiniai rekreacijai netinkami”*.

2.7.3. Visagino miesto bendrasis planas

Pagrindiniai dviračių takų tinklo plėtros uždaviniai ir sprendiniai Visagino mieste nustatyti vadovaujantis patvirtintu Visagino miesto bendruoju planu.

Visagino miesto bendrojo plano skyriuje 7.5. Dviračių takų tinklas apibrėžti dviračių takų tinklo formavimo principai:

“Vienas svarbiausių miesto susisiekimo sistemos gero funkcionavimo rodiklių yra didelė dalis kelionių struktūroje atliekama pėsčiomis ir dviračiais, todėl šiam susisiekimo būdui teiktinas prioritetas. Šis prioritetas įgyvendinamas įvairiuose planavimo lygiuose. “

“Kiekvienam susisiekimo būdui egzistuoja racionalaus panaudojimo ribos. Racionali susisiekimo dviračių riba yra iki 5 km. Dėl šių priežasčių racionalu visame mieste skatinti dviračių transportą”.

Pagrindiniai pėsčiųjų ir dviračių susisiekimo sistemos plėtros uždaviniai ir sprendiniai:

- *“Sujungti esamas ir planuojamas dviračių trasas į vieningą sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas su pagrindiniais traukos objektais: miesto gyvenamaisiais rajonais, darbo vietomis, prekybos, pramogų, švietimo objektais, rekreacijos teritorijomis;*
- *Išvystyti dviračių parkavimo ir aptarnavimo sistemą, sudaryti patogias dviračių laikymo sąlygas prie traukos objektų, užtikrinti takų apšvietimą tamsiuoju paros metu;*
- *Vystyti informacinę dviračių sistemą naudojant vizualinę informaciją dviračių trasose, pačias trasas identifikuoti miesto žemėlapiuose ir planuose”*.

Perspektyvinis dviračių takų tinklas pateiktas Visagino miesto bendrojo plano Susisiekimo brėžinyje.

2.7.3. Miškų įstatymas

Rengiant Dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialųjį planą atsižvelgta į Miškų įstatymo nuostatas. Visagino savivaldybės teritorijoje vyrauja IV grupės Ūkiniai miškai. Yra II grupės Specialios paskirties miškai (Miestų miškai ir miško parkai) bei

II grupės Apsauginiai miškai (Vandens telkinių apsaugos zonų miškai ir Miško sėkliniai medynai). Miškuose gali būti įrengiamos specialiajame plane numatytos poilsio aikštelės. Miškų įstatymo 11 str. Miško pavertimas kitomis naudmenomis p. 11.

“Miško išskirtimas technologinėms ir gamybinėms miško ūkio reikmėms (medelynams įrengti, miško ūkiniam keliams tiesti, priešgaisrinėms juostoms, technologiniams proskiebams, poilsio aikštelėms įrengti...) nėra miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis”.

2.7.4. Parengti techniniai projektai ir kita dokumentacija

Parengto techninio projekto “Dviračių takų įrengimas Jaunystės g. teritorijoje” sprendiniai specialiajame plane traktuojami kaip esama būklė, nes dalis šių takų yra, kitos dviračių takų atkarpos baigiamos įrengti. Atsižvelgta į Sporto ir aktyvaus poilsio zonos sukūrimo Visagino ežero pakrantėje projektinius pasiūlymus bei Dviračių maršrutas Nr. 26 “Visagino kelias” koncepciją.

3. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIAI

3.1. ĮVADAS

Specialusis planas parengtas vadovaujantis Visagino savivaldybės bendruoju planu, Visagino miesto bendruoju planu bei skyriuose 1.9 ir 1.10 pateiktų dokumentų sąrašu, aprobuota koncepcija. Atsižvelgta į Nacionalinių dviračių trasų nuostatas, įvertintos trasa LT3, Visagino bendrajame plane numatyta rajoninė trasa: Ignalina – Vidiškės - Naujasis Daugėliškis – Rimšė - Visaginas; dviračių turizmo trasa “Visagino kelias”, lokalinė dviračių ir pėsčiųjų trasa aplink Visagino ežerą bei parengti techniniai projektai.

Koncepcijos stadijoje atlikta Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atranka. Atrankos išvada patvirtinta Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-08-02 įsakymu Nr. IV-708 “Dėl dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo”: *“priimu pateikusių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadas dėl vertinimo atrankos dokumento ir nusprendžiu neatlikti dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialiajame plane numatomi veiksmai strateginio pasekmių aplinkai vertinimo”*.

3.2. SPECIALIOJO PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Planavimo tikslas – suformuoti Visagino savivaldybės dviračių takų sistemą ir jos vystymo koncepciją.

Planavimo uždaviniai:

- Formuoti dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros sistemą, nustatyti plėtojimo kryptis, prioritetus, įgyvendinimo etapus ir priemones, siekiant sukurti racionalų turizmo paslaugų objektų tinklą, šių paslaugų struktūrą ir įvairovę, racionaliai naudoti, atkurti ir gausinti turizmo ir rekreacijos išteklius;
- Sudaryti sąlygas plėtoti turizmo paslaugas ir viešąją turizmo infrastruktūrą, planuoti (rezervuoti) tikslinio naudojimo teritorijas dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros objektams statyti;
- Nustatyti dviračių takų ir jų aptarnavimo infrastruktūros teritorijų tvarkymo ir apsaugos reglamentus ir numatyti įrengti reikalingą rekreacinę infrastruktūrą;
- Patenkinti visuomenės poreikius ir suderinti valstybės, savivaldybių, įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus plėtojant turizmo paslaugas, saugant turizmo ir rekreacijos išteklius ir užtikrinant darnią teritorijų plėtrą;
- Gerinti investicinę aplinką, skatinti investicijas plėtoti turizmo ir rekreacinę veiklą.

3.3. TERITORIJOS RIBOS

Specialusis planas rengiamas Visagino savivaldybės teritorijos ribose. Planuojama teritorija šiaurinėje pusėje ribojasi su Zarasų raj. savivaldybė, pietinėje dalyje su Ignalinos raj. savivaldybe. Šiaurės rytų pusėje – Drūkšių ežeras, kuriuo praeina valstybės riba su Baltarusijos Respublika.

3.4. TERITORIJOS PLOTAS

Planuojamos teritorijos plotas ~5842 ha, iš jo 896 ha Visagino miesto teritorijos plotas.

3.5. BENDROSIOS SPECIALIOJO PLANO NUOSTATOS

Dviračių takų įrengimo Visagino savivaldybės teritorijoje specialusis planas siejamas su Nacionalinių dviračių trasų specialiuoju planu, kuris yra parengtas įgyvendinant PHARE projektą 2002/000.620.03.01. Nacionalinių dviračių trasų sistemos paskirtis ir apibrėžimai:

- *“Nacionalinių dviračių trasų sistema - vientisas įrengtų ir pažymėtų natūroje dviračių trasų tinklas”.*
- *“Nacionalinė dviračių trasa - vientisas linijinis turizmo infrastruktūros objektas, techniškai įrengtas ir nužymėtas vietovėje, skirtas ilgoms (5-7 dienų) vietos ir užsienio turistų kelionėms su pakrautais dviračiais, susietas su valstybinių automobilių kelių ir miestų gatvių tinklu.”*
- *“Nacionalinė dviračių trasa gali būti techniškai įrengta ir nužymėta miestų gatvėmis, šaligatviais, užmiesčio keliais (išskyrus magistralinius), esamais arba specialiai tam tikslui įrengtais dviračių takais miestuose ir kaimo vietovėse bei kitais susisiekimo sausuma infrastruktūros linijiniais objektais, turinčiais kietą, nedulkančią, neslidžią, neklampią ir santykinai lygią dangą.”*

Saugumas. Kelionė dviračių taku turi būti saugi tiek eismo saugumo požiūriu, tiek kriminogeniniu požiūriu. Todėl trasoms parinkti keliai, takai, gatvės, kuriose automobilių eismas yra neintensyvus, o kriminogeninė situacija - neišskirtinė (normali). Prie magistralinių ir krašto kelių (neilgos dviračių takų atkarpos) numatomos specialios eismo saugumo priemonės. Dviračių takų įrengimas sk. 3.6.

Universalumas. Dviračių takų sistema konstruojama taip, kad Visagino savivaldybės dviračių takų sistema įsijungtų į tarptautinės LT3 trasą ir Nacionalinius dviračius takus. Savivaldybės ribose takai tarpusavyje susijungia ir sudaro daug mažesnių ar didesnių žiedų. Dviračių takų sistema formuojama taip, kad gyventojai galėtų jais patogiai pasiekti miesto gyvenamuosius rajonus, darbo vietas, prekybos, pramogų, švietimo objektus, rekreacines teritorijas.

Turistinis atraktyvumas. Dviračių trasos brėžiamos per turizmo požiūriu atraktyvias vietas ir privedamos prie pavienių objektų (pastaba: takai netiesiami per kultūros paveldo objektų teritorijas).

Plėtos galimybės. Dviračių trasos vedamos per vietas, kuriose daugiau ar mažiau šiuo metu išvystyta turizmo infrastruktūra (nakvynės, maitinimo, informacijos, pramogų paslaugos, paženklininti vietiniai dviračių takai arba jų atkarpos, įrengtos stovyklavietės ir kt.). Tarpuose siūloma plėtoti turizmo infrastruktūrą miesteliuose ir kaimuose, kuriuose yra dar nenaudojamų turizmo išteklių ir galimybės plėtoti turizmo paslaugas, kaip antai kaimo turizmo. Apie naujus kaimo turizmo objektus informuoti sutartiniais ženklais prie takų. Tai suteiktų šioms vietovėms naujas socialinės ir ekonominės plėtos galimybes.

Racionalumas. Dviračių takų sistema siejama su esamų kelių ir gatvių sistema. Dviračių takai brėžiami taip, kad daugiau būtų galima panaudoti kelių su asfalto danga (arba artimiausiu metu numatytų asfaltuoti), kuriuose automobilių eismas yra neintensyvus. Tai suteikia galimybes kai kurias dviračių takų sistemos dalis parengti ir pradėti naudoti greitai. Kitos sistemos dalys gali būti parengtos naudoti palaipsniui, etapais.

3.6. DVIRAČIŲ TAKŲ SISTEMA

3.6.1. DVIRAČIŲ TAKŲ KLASIFIKACIJA

Prioritetas teikiamas Visagino savivaldybės dviračių takų sistemos įjungimui į tarptautinių ir nacionalinių dviračių trasų sistemas.

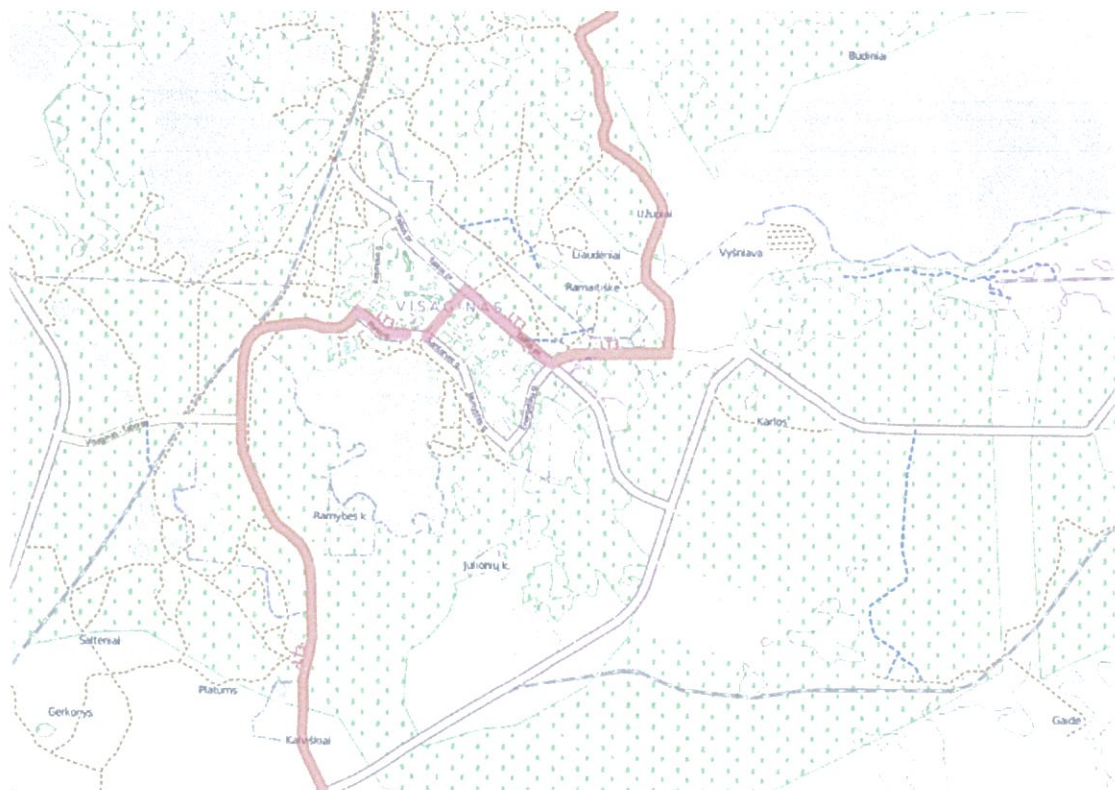
Skiriamos 6 pagal įrengimo svarbą ir eiliškumą kategorijos dviračių takų:

1. Dviračių trasos LT3 atkarpa;
2. Rajoninės dviračių trasos: Ignalina – Vidiškės - Naujasis Daugėliškis – Rimšė – Visaginas, atkarpa;
3. Dviračių turizmo trasa “Visagino kelias”;
4. Visagino savivaldybės ir Visagino miesto dviračių takai;
5. Lokalinė dviračių ir pėsčiųjų trasa aplink Visagino ežerą.
6. Specialiajame plane nerodomi dviračių takai D₁ ir D₂ kategorijos gatvėse.

Pastaba.

Jei dviračių takams patenkus į valstybinės reikšmės miškų plotą iškils būtinybė miško žemę paversti *“inžinerinės infrastruktūros teritorijomis, apimančiomis komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir jų aptarnavimo objektus”*, šių plotų išėmimas iš Miškų žemės turi būti sprendžiamas detaliaisiais planais, vadovaujantis LR Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi.

3.6.2. DVIRAČIŲ TRASOS LT3 ATKARPA

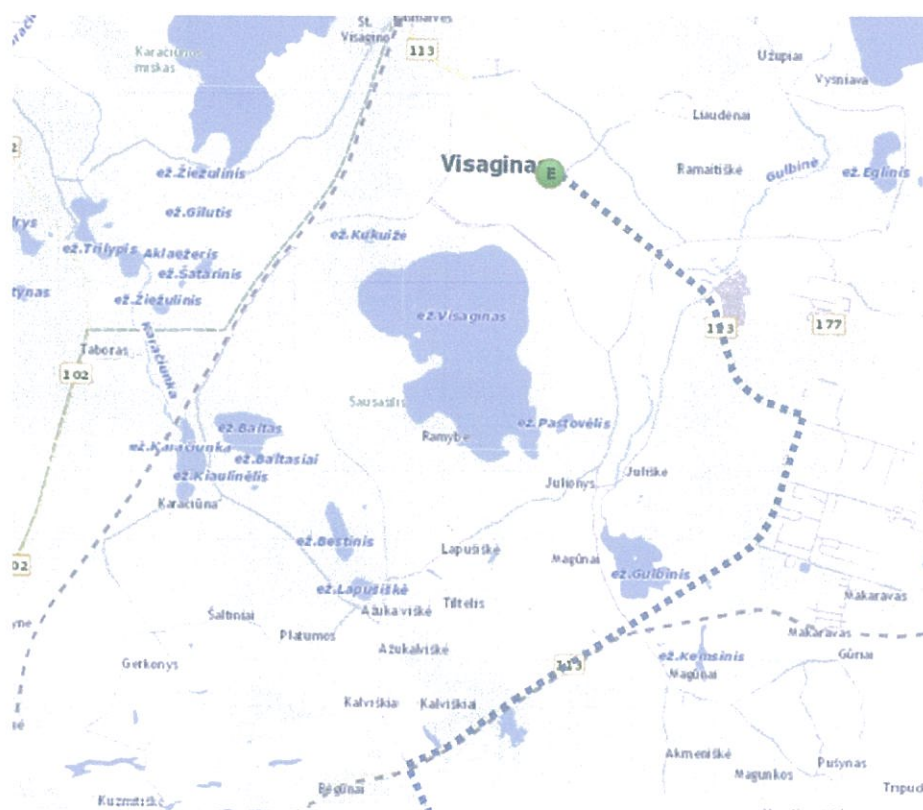

Per Visagino savivaldybės teritoriją numatyta trasa LT3. LT3 pagal reikšmę atitinka tarptautinės trasos lygį – kerta Lietuvos-Latvijos sieną ir toliau tęsiama kaip LV3. LT3 į Visagino savivaldybės teritoriją įsijungia ties Kalviškių km., vedama greta valstybinės reikšmės rajoninio kelio 1417 Visaginas-Stašionys-Rimšė, kerta Visagino miestą ir į Zarasų savivaldybę tiesiama greta rajoninės reikšmės kelio 6312 (trasos LT3 schemą per LR žiūr. priede). Trasa LT3 turėtų būti sutvarkyta ir įrengta pirmoje eilėje. Dalis trasos yra, bet ją reikia renovuoti, kitos atkarpos turės būti įrengtos naujai. Trasa turi būti įrengta ir sutvarkyta vieningai, su pilna informacine sistema bei infrastruktūra.

Dviračių trasa LT3 turi būti tiesiama už valstybės reikšmės rajoninio kelio 1417 Visaginas-Stašionys-Rimšė kelio juostos ribų. Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose vizualiosios reklamos neprojektuojamos ir nestatomos.

Dviračių trasa LT3 negali būti tiesiama greta kelio 1417 esančios 10kV elektros linijos apsaugos zonos ribose.

3.6.3. RAJONINĖS DVIRAČIŲ TRASOS: IGNALINA – VIDISKĖS - NAUJASIS DAUGĖLIŠKIS – RIMŠĖ – VISAGINAS, ATKARPA

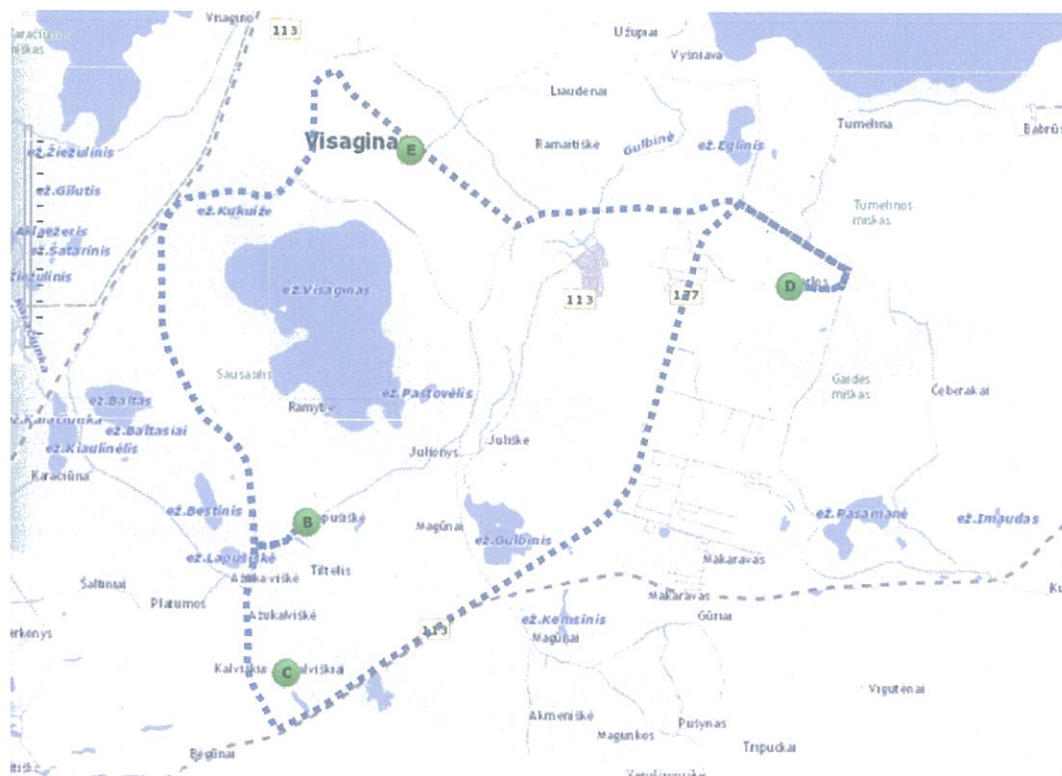
Rajoninė trasa numatyta Visagino savivaldybės bendrajame plane. Šios trasos suformavimas gali būti traktuojamas kaip Nacionalinių dviračių trasų Utenos apskrityje atšaka.

Kaip ir LT3, rajoninė trasa į Visagino savivaldybės teritoriją įsijungia ties Kalviškių km., vedama pro Magūnus, po to greta krašto reikšmės kelio 113 į Visagino miestą. Dalis trasos yra, bet ją reikia renovuoti, kitos atkarpos turės būti įrengtos naujai. Trasa turi būti įrengta ir sutvarkyti vieningai, su pilna informacine sistema bei infrastruktūra.

3.6.4. DVIRAČIŲ TURIZMO TRASA “VISAGINO KELIAS”

“Visagino kelias” taip pat gali būti traktuojamas kaip Nacionalinių dviračių trasų Utenos apskrityje atšaka. “Visagino kelio” maršrutas: Visaginas – Lapusiškė – Kalviškiai – Karlai – Visaginas. Maršruto ilgis 11 km.

Dalis "Visagino kelio" sutampa su rajonine trasa, po to vedamas greta krašto reikšmės kelio 177, po to greta rajoninės reikšmės kelio 5348 galima važiuoti į Visagino miestą arba Karlus. Kita "Visagino kelio" kelio atkarpa sutampa su LT3. Trasa turi būti įrengta ir sutvarkyta vieningai, su pilna informacine sistema bei infrastruktūra.

3.6.5. VISAGINO SAVIVALDYBĖS IR VISAGINO Miesto DVIRAČIŲ TAKAI

Ši kategorija apima esamus ir planuojamus dviračių takus. Šie takai įrengiami, priklausomai nuo kelio ar gatvės kategorijos: greta kelio, atskiriant apsaugine juosta ar važiuojamoje gatvės dalyje. Reglamentai pateikti 3.6 dalyje, KTR 1.01:2008 “Automobilių keliai” ir kituose normatyviniuose dokumentuose.

4 kategorijos takai papildo fragmentiškai papildo arba jungia 3 pagrindinių kategorijų dviračių trasas. Dalis jų takų yra, kiti numatyti techniniuose projektuose, (žiūr. sk. 2.7.5.)

3.6.6. LOKALINĖ DVIRAČIŲ-PĖSČIŲJŲ TRASA APLINK VISAGINO EŽERĄ

Ši trasa numatyta Visagino savivaldybės ir Visagino miesto bendruosiuose planuose. Preliminari schema buvo pateikta Sporto ir aktyvaus poilsio zonos sukūrimo Visagino ežero pakrantėje projektiniuose pasiūlymuose.

3.6.7. SPECIALIAJAME PLANE NERODOMI DVIRAČIŲ TAKAI D_1 IR D_2 KATEGORIJS GATVĖSE

D₁ kategorijas gatvēse pėsčiju, dviratininku eismas gali bti numatomas bendrame sraute arba atskirai.

D₁₋₂ - ramaus eismo gatvė, skirta mišriam pėsčiųjų, dviratininkų ir šios zonos gyventojų lengvųjų automobilių eismui su greičio ribojimais.

D₁₋₃ – parko gatvė ar kelias, skirtas pėsčiųjų, dviratininkų ir lengvųjų automobilių eismui į rekreacines zonas ir jų ribose.

D₂₋₁ - pėsčiųjų gatvė, skirta prioritetiniams pėsčiųjų eismui ir nužymėtose specialiose juostose dviračių eismui.

D₂₋₄ – gatvė – automobilių aikštelė, skirta automobiliams statyti, pėsčiųjų ir eismui.

Pastaba: Dviračių takų trasos (maršrutai) detalizuojamos techninio projekto stadijoje.

3.7. DVIRAČIŲ TAKŲ ĮRENGIMAS

Dviračių takų planavimą, projektavimą ir įrengimą apibrėžia STR 2.06.01 “Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos” bei STR 2.06.03:2001 “Automobilių keliai”.

Svarbiausi šio reglamento reikalavimai pateikti lentelėje:

Gatvės kategorija	Dviračių eismas
A	N - neprojektuojamas
B	Aj – takas atskirtas nuo važiuojamos dalies ne siauresne kaip 4,5 m apsaugine juosta B kategorijos gatvėse
C	Vt – važiuojamosios gatvės dalyje pažymėtas takas Aj - takas atskirtas nuo važiuojamos dalies ne siauresne kaip 3,5 m apsaugine juosta C kategorijos gatvėse
D	Vt – važiuojamosios gatvės dalyje pažymėtas takas Vs – dviračių eismas bendrame transporto sraute

Dviračių takų plotis apskaičiuojamas įvertinus eismo pralaidumą. Vienos juostos plotis 1,5 m, ankštų juostų – 1,25 m.

Dviračių juostos gatvės važiuojamoje dalyje gali būti tik tada, kai eismo greitis apribotas iki 30 km/val. Arba yra nedidelis (100-200 aut./val.) eismo intensyvumas. Dviratininkų eismui skiriamos 1,2 m pločio kraštinės važiuojamosios dalies pažymėtos juostos kiekvienai eismo kryptiai. Motorizuoto eismo gatvių ir pėsčiųjų, dviračių perėjų susikirtimuose bortelių aukštis neturi viršyti 2 cm.

Trasoms parinkti keliai, takai, gatvės, kuriose automobilių eismas yra neintensyvus. Prie magistralinių ir krašto kelių (neilgos dviračių trasos atkarpos) numatomos specialios eismo saugumo priemonės.

Dviračių takų sistema turi būti įrengta su informacine sistema ir nukreipiamaisiais ženklais, ženklinama kelio ženklais (žiūr. sk. Ženklinimas).

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose vizualiosios reklamos neprojektuojamos ir nestatomos.

Dviračių takai negali būti įrengiami geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonų ribose.

Dviračių takai turi būti tiesiami už geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos ribų (LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 “Dėl specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų patvirtinimo” reikalavimų sk. III “Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos”). Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona:

- Miestuose po 20 m abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;
- Kaimo vietovėse – po 45 metrus abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;
- Nesaugomose pervažose kaimo vietovėse – po 70 metrų abipus kraštinių kelių ašių; palengva ši zona siaurinama iki 45 metrų (400 metrų nuotoliu nuo pervažos);
- Geležinkelio privažiuojamųjų kelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su kelio statinio ribomis, bet negali būti arčiau kaip 3,1 metro nuo kelio ašies;
- Geležinkelio želdinių apsaugos zona kaimo vietovėse yra 25 metrų pločio juostos abipus viešojo (bendojo) naudojimo geležinkelio ir prasideda 20 metrų nuotoliu nuo kraštinių kelių ašių.

Pervaža – geležinkelių susikirtimo su automobilių (dviračių) keliu tame pačiame lygyje vieta. Geležinkelio kelių sankirtos, geležinkelio kelio sankirtos su automobilių keliais, dviračių takais ir gatvėmis įrengiamos vadovaujantis statybos normomis, Pervažų įrengimo ir naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis susisiekimo ministro 2005 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 3-36 (Žin., 2005, Nr. 22-686), bei kitais teisės aktais. Geležinkelio kelio sankirtų su dviračių takais tame pačiame lygyje ir važiavimo po kelio statiniais vietas nustato valdytojas. Turi būti numatyti įrenginiai užkertantys tiesioginį dviratininkų išvažiavimą ant geležinkelio kelių. Signalinių įrenginių formą, konstrukciją ir matmenis tvirtina valdytojas. Nenustatytose vietose kirsti geležinkelį draudžiama, ar šių reikalavimų laikomasi, kontroliuoja valdytojas. Pervažos važiuojamoji dalis, susidedanti iš klojinio, pervažų ir signalinių stulpelių, turėklų ir aptvarų, turi atitikti valdytojo patvirtintą projektą. Pervažų prieigose turi būti statomi ženklai:

- iš geležinkelių pusės – vadovaujantis Geležinkelių signalizacijos taisyklėmis;
- iš automobilių (dviračių) kelio pusės – vadovaujantis Kelių eismo taisyklėmis (Žin., 2003, Nr. 7-263);
- prieš nereguliuojamąsias pervažas, kai jose matomumo sąlygos nepatenkinamos, turi būti statomi papildomi garso signalo ženklai, kurių statymo vietą nustato valdytojas.

Sankirta su Naujosios Vilnios – Turmanto linijos geležinkelio linija negali būti sprendžiama viename lygyje. Kai detaliojo plano stadijoje bus formuojamas inžinerinės infrastruktūros (geležinkelio) sklypas, turi būti numatytas servitutas dviračių takui.

Pastaba: Dviračių takų trasos tikslinamos techninių projektų stadijoje ir derinamos su AB “Lietuvos geležinkeliai” atstovais.

3.8. DVIRAČIŲ TAKŲ INFRASTRUKTŪRA

3.8.1. Naudojamos sąvokos

Vadovaujantis LR aplinkos ministro 2004-01-20 įsakyme Nr. D1-35 “Dėl rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatų patvirtinimo” (Žin. 2004, Nr. 18-554) pateikiamas pagrindinių sąvokų išaiškinimais:

- **Poilsio vietė** – laikinai apsisotiti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengti lauko baldai, pavėsinės, sporto ar laisvalaikio įrenginiai, laužavietės, tualetai, informacijai skirti statiniai.
- **Atokvėpio vieta** – trumpalaikiam poilsiui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, valstybinių parkų rekreacinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami miško baldai, informacijai skirti statiniai ir įrenginiai (skydai, stendai, nuorodos).

- **Stovyklavietė** – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, pritaikyta palapinėms statyti, kurioje įrengti rekreaciniai įrenginiai, laužavietė, tualetas, mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai. Joje sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti bei aktyviams poilsiui organizuoti.
- **Apžvalgos aikštelė (regykla)** – teritorija, skirta stebėti atsiveriančią panoramą, kurioje gali būti įrengtas į žemę besiremiantis statinys (boškta ar kt.). Jame gali būti įrengti stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai), mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

3.8.2. Poilsio-sustojimų vietų parinkimas

Poilsio-sustojimo vietos parinktos įvertinus dviračių tako atkarpos ilgį, vietos sąlygas, technologinį tinkamumą, žemės nuosavybę (valstybinė žemė), specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, veiklos apribojimus. Parenkant sustojimo vietas, nagrinėta gamtinė ir kultūrinė aplinka, esama infrastruktūra, atstumai nuo planuojamos dviračių trasos, lankytinų objektų.

Aikštelių vieta patikslinama ir dydis bus nustatomas rengiant Dviračių takų techninį projektą.

Prie svarbesnių lankytinų objektų gali būti suprojektuotos aikštelės, kurios talpintų 1-2 dviratininkų grupes (10-20 žmonių). Tokių aikštelių plotas 0,10 – 0,15 ha aikštelės.

Siūlomas vienu metu orientacinis maksimalus poilsiavietės ir atokvėpio vietos talpumas – žmonių grupė, kurią sudaro 10-12 dviratininkų.

Siekiant mažesnių aikštelių įrengimo sąnaudų aplinkos pakeitimai turi būti minimalūs: nežymūs žemės lyginimo darbai, šalinami tik labiausiai trukdantys medžiai ir krūmai. Parinktos poilsiaviečių ar atokvėpio vietos pakankamai lygios. Šlapias, kauburiuotas, kupstuotas su iškilusiomis medžių šaknimis paviršius turi būti išlygintas, įrengta sutvirtinto grunto danga.

Trumpalaikio poilsio vieta (poilsiavietė) turėtų būti nenutolusi nuo trasos, esant galimybei prie vandens telkinio, vaizdinga, tačiau izoliuota želdiniais. Jei poilsiavietė prie vandens telkinio, turi būti laikomasi vandens telkinių apsaugos juostų reikalavimų (žiūr. sk. 3.9). Lauko baldai, dviračių stovai, šiukšliadėžės įrengiami už vandens apsaugos juostų ribų. Prie vandens telkinio įrengiama maudyklė, persirengimo kabina, vandens lieptas. Poilsiavietėje numatomi poilsio sektoriai, kurie išdėstomi ne arčiau kaip 10-15 m ir atskirti želdiniais. Atokiau, paprastai šiaurinėje pusėje, įrengiami laužavietė ir lauko tualetas. Poilsiavietėje turėtų būti įrengiami informacijos stendai.

Architektūriniai–techniniai reikalavimai vietos parinkimui. Miške prioritetas turėtų būti teikiamas vyresnio amžiaus medynui, kuriame vyrauja spygliuočiai, kietieji lapuočiai ar beržai, pomiškis ir trakas išsidėstę grupėmis, miškas apžvelgiamas toliau kaip 50 m, vyrauja mezoreljefas. Atvirame vietovaizdyje pageidautina vieta su kontrastingu gaubiančiu fonu, įdomiomis perspektyvomis, pavieniais medžiais arba krūmais.

Sanitariniai – higieniniai reikalavimai vietos parinkimui. Sustojimo vieta neturėtų būti užteršta, triukšminga, joje neturėtų būti dygių augalų, parazitų, užmirkusio dirvožemio. Vieta turėtų būti gerai ventiliuojama, tačiau be skersvėjo.

Aplinkosaugos reikalavimai vietos parinkimui. Parenkant trumpalaikio sustojimo vietą būtina įvertinti į atskirų augalų jautrumą mindžiojimui. Kerpės ir samanės yra labai jautrios mindžiojimui todėl rekomenduojama rinkti vietą, kurioje vyrauja varpinės žolės ir krūmokšniai atsparesni mindžiojimui. Iš Lietuvos miškuose augančių medžių atspariausi trypimui laikomi beržas ir drebulė. Po to seka pušis ir maumedis, po jų ąžuolas ir liepa. Jautriausia yra eglė. Todėl poilsiaviečių ir atokvėpio vietų nerekomenduojama įrengti eglėnuose.

Reikalavimai lauko baldams. Visi trumpalaikių sustojimo vietų statiniai daromi iš dažniausiai iš mažai apdirbtos medienos, lauko akmenų, kitų natūralių medžiagų. Stalai ir suolai masyvūs, iš rąstų, pusrąsčių, ritinių, kelmų, kuo paprastesnės konstrukcijos. Šiukšlių rinktuvai ir lauko tualetai dažnai daromi iš karčių. Laužavietės įrengiamos iš akmenų ir molio. Tokie statiniai būna patvaresni, geriau derinasi prie gamtinės aplinkos, pigiau kainuoja. Visi statiniai, išskyrus persirengimo kabinas ir laikinus suolus, negali būti įrengiami arčiau kaip 20 m nuo vandens telkinių. Šiukšlių rinktuvai – ne arčiau kaip 30 m, o lauko tualetai – 50 m. Laužavietės įrengiamos sausesnėse, didesnėse ir saugesnėse, kad neišvengtų gaisras, miško aikštelėse. Apie laužą reikia padaryti 0,5 m pločio nuo laužavietės krašto mineralizuotą apsauginę juostą.

3.8.3. Atokvėpio vietos

Atokvėpio vieta numatyta prie pat kelių, kuriuo eina dviračių takai. Vieta gali būti visai atvira. Atokvėpio vietoms gali būti naudojamos visuomeninio transporto sustojimo aikštelės. Kaip atokvėpio vietas siūloma traktuoti esamas degalines bei Visagino savivaldybės bendrajame plane numatytas būsimas degalines, nes jose įrengti WC, didesnėse įrengti dušai, tiekiamos maitinimo ir prekybos paslaugos.

Pasienio ruože numatytos tik apžvalgos aikštelės (regyklos), skirtos apžvelgti puikias Drūkšių ežero panoramas (žiūr. fotofiksaciją F8...F-17). Kadangi iki šių apžvalgos aikštelių nemažas atstumas, tai jas siūloma įrengti kaip atokvėpio vietas su minimalia įranga: suoliukais, šiukšliadėžėmis.

3.8.4. Poilsiavietės

Poilsiavietės numatytos atsižvelgiant į Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendinius bei esamos būklės analizę. Poilsiavietės numatytos prie rekreacijai tinkamo ežero Balto, vieną poilsiavietę siūloma įrengti prie ežero Gulbinio. Poilsiavietė ir pliažas numatytas prie ežero Eglinio. Visagino savivaldybės bendrajame plane numatyta valčių prieplauka Drūkšių ežere, atsižvelgus į šį sprendinį, siūloma ties prieplauka įrengti poilsiavietę ir pliažą. Jai neabejotinai naudotąsį gretimų sodų bendrijų gyventojai.

3.8.5. Stovyklavietė

Dviračių takų infrastruktūroje numatyta viena stovyklavietė. Jai parinkta vieta prie Lapušiškės ežero (žiūr. fotofiksaciją F21...F-23). Vieta stovyklavietei lygi, miško skynimas, vaizdingoje vietoje prie ežero. Tiek turistai, tiek Visagino gyventojai stovyklavietėje galėtų apsistoti su nakvyne palapinėse. Stovyklavietės gabaritai turi būti tikslinami techninio projekto stadijoje.

3.9. DVIRAČIŲ TAKŲ INFORMACINĖ SISTEMA IR ŽENKLINIMAS

3.9.1. Kelio ženklai ir kelių ženklinimas

Dviračių takų turi būti ženklinami kelio KET nustatyta tvarka. Kelio ženklų vietos bei ženklinimas parenkami techninių projektų stadijoje ir derinami su Kelių policijos atstovais.

3.9.2. Turizmo informacijos ženklai

Turizmo informacijos ženklai naudojami vadovaujantis Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos Turizmo informacijos ženklų (piktogramų) naudojimo rekomendacijomis, patvirtintomis Valstybinio turizmo departamento direktoriaus 2008-05-14 įsakymu Nr. V-34. Turizmo informacijos ženklai (piktogramos) pateiktos priede.

3 pagrindinių kategorijų dviračių trasos turi bendrų atkarpų, jos jungiamos tarpusavyje 4-os kategorijos dviračių takais ir į jas galima išvažiuoti 6-os kategorijos, specialiajame plane nerodomais takais.

Siūloma bendrose 3 pagrindinių kategorijų dviračių takų atkarpose naudoti visus ženklus ir numeraciją, siekiant turistinių maršrutų informatyvumo.

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose vizualiosios reklamos neprojektuojamos ir nestatomos.

3.9.3. Pasienio ruožo ženklinimas

Dalis Visagino savivaldybės teritorijos yra pasienio ruožo ribose bei valstybės sienos apsaugos zonoje. Šioje teritorijoje **galioja pasienio teisinis režimas**, nustatytas Pasienio teisinio režimo taisyklėse, patvirtintose LR Vyriausybės 2002-04-30 nutarimu Nr. 598 (Žin., 2002, Nr. 46-1755; Žin., 2008, Nr. 11-383).

Prie dviračių takų prieš įvažiuojant į pasienio ruožą turi būti įrengti informaciniai stendai, kuriuose turi būti pateikta:

- Visagino savivaldybės teritorijos schema su pažymėtomis pasienio ruožo, valstybės sienos apsaugos zonos ribomis bei VSAT Ignalinos atominės elektrinės rinktinės dislokacijos vieta;
- VSAT Ignalinos atominės elektrinės apsaugos rinktinės adresas bei telefonas dėl leidimų pateikti į valstybės sienos apsaugos zoną;
- Ištrauka iš pasienio teisinio režimo taisyklių apie asmenų buvimą pasienio ruože bei valstybės sienos apsaugos zonoje.

Pasienio ruožo informacinių stendų statymo vietos bei stendų matmenys tikslinami techninių projektų stadijoje ir turi būti derinami su Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR vidaus reikalų ministerijos atstovais.

3.10. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

Specialiojo plano stadijoje inžineriniai tinklai nesprenžiami ir nenagrinėjami, nes ši dalis nėra įtraukta į specialiojo plano darbų programoje išvardintus planavimo uždavinius. Inžineriniai tinklai sprenžiami rengiant detaliuosius planus ir techninius projektus. Specialiojo plano sprendiniai bus išeities duomenys nustatant energetinius poreikius ir rengiant prisijungimo sąlygas.

Įrengiant dviračių takus būtina užtikrinti jų apšvietimą – tose zonose, kur nėra – projektuoti gatvės apšvietimo tinklus ar numatyti parko tipo šviestuvus.

Poilsiavietėse, stovyklavietėse turi būti įrengti tualetai. Esant galimybei jie turi būti prijungti prie vandentiekio ir kanalizacijos tinklų.

3.11. SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

Dviračių takai įrengiami vadovaujantis LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 “Dėl specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų patvirtinimo” reikalavimais.

PV Marija Nemunienė

